

Úvod do filosofie

Rozsah: 1/1
3 kredity
Ukončení: zkouška

Cíle předmětu:

Kurz je zaměřen na využití filosofického myšlení v pomáhající praxi. Cílem je představit vybrané disciplíny filosofie mající spojitost se studiem sociální a pastorační práce a přiblížit přístup filosofického uvažování za pomoci četby vybraných textů ve třech rovinách:

- a) dějinné,
- b) metodicko-kritické (analytické uvažování, kritika, metodická skepse, ctění předpokladů, rozlišení fenoménu o od podstaty, subjektu a objektu) a
- c) oborově obsahové (znalost základních pojmů, jmen a klíčových myšlenek vybraných filosofických oborů)

Osnova:

1. Základy filosofického (logického) myšlení a úvod
2. Estetika
3. Politická filosofie
4. Filosofie poznání
5. Filosofie náboženství
6. Metafyzika
7. Shrnutí – filosofické základy sociální práce

Průběh kurzu: Kurz se skládá z cyklu přednášek přibližujících příslušné filosofické obory důležité pro další studium filosofických aspektů pomáhajících profesí, a z cyklu seminářů, ilustrujících témata z přednášek na vybraných textech.

Přednáška: představí konkrétní filosofický obor v kontextu tematickém i historickém (předmět, metoda, užití). Dále poskytne

- vysvětlení hlavních pojmů tématu;
- rekapitulaci hlavních bodů a myšlenek důležitých pro přípravu ke zkoušce, upřesnění a doplnění studijní literatury;
- zadání seminárních textů a návod pro písemnou přípravu textu k semináři.

Seminář: je doplněním a prohloubením některých aspektů zmíněných na přednášce

- je prostorem pro hledání, formulaci a výměnu kritických poznámek na dané téma;
- je příležitostí pro prezentaci některých zadaných seminárních textů a pro individuální konzultaci.

Výstupy a hodnocení znalostí, dovedností a odborných kompetencí:

Kritéria:

- docházka na 4 z 6-ti seminářů v příslušné skupině;
- zpracování dvou seminárních textů a jejich odevzdání ve vytištěné podobě (rozsah 1NS) na příslušném semináři, případně text na požádání prezentovat. Informace o způsobu zpracování viz níže. Text je nutno vložit odevzdávací v den konání semináře. V případě úspěšné prezentace prvního ze zpracovaných textů na semináři již není třeba odevzdávat druhý text v termínu. Pozdní odevzdání zpracovaného

seminárního textu obnáší povinnost zpracovat k zápočtu pět seminárních textů z různých témat a odevzdat je týden před termínem zápočtového pohovoru. V případě potřeby budou texty vráceny k přepracování;

- odevzdat do odevzdávání recenzi (rozsah 1 NS) na min. 50 stran přečteného neučebnicového filosofického textu dle volby studenta týden před termínem zápočtového pohovoru;
- testovat znalosti, dovednosti a odborné schopnosti a kritické práce s nimi;
- v pohovoru obhájit test (možnost výběru otázek, předpokládá se rozšíření znalostí vybraných témat vlastním studiem). Prokázat schopnost s danými znalostmi pracovat, transformovat je do užití v dovednostech a odborných schopnostech.

Literatura:

Obecné úvody.

1. Fischer a kol. *Úvod do filosofie*. Praha: JABOK, 2008,2010.
2. Leissmann, K; Zenaty, K. *O myšlení*. Olomouc: Votobia, 1994. (zvlášť vhodné)
3. Popkin, R. H. *Filozofie pro každého*. Praha: Ivo Železný, 2000.
4. Bocheňski, J.M. *Cesty k filosofickému myšlení*. Praha, Academia, 2001.
5. Benyovszky, L. *Úvod do filosofického myšlení*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007.
6. Pieper, J. *Co znamená filozofovat?* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2007
7. Blecha I. *Filosofie. Základní problémy*. Olomouc: Fin, 1996 (i novější verze)
8. Raeper. W.; Smithová L. *Úvod do světa idejí*. Praha: Vyšehrad, 1994. (pouze jako úvod)
9. Scruton R. *Průvodce inteligentního člověka filosofií*. Brno:Barrister&Principal, 2003.ISBN 80-85947-91-9
10. Weischedel, W. *Zadní schodiště filosofie*. Olomouc: Votobia, 1993.
11. Anzenbacher, A. *Úvod do studia filozofie*. Praha: SPK, 1990.

Některá speciálně zaměřená díla

1. Selucký, Oldřich: *Logika pro střední školy*, Fortuna 1995
2. Cole P *Filozofie náboženství*. Praha: Portál, 2004. (zejména úvodní kapitoly)
3. Sousedík, P. *Logika pro studenty humanitních oborů*. Praha: Vyšehrad, 1999.
4. Tugendhat E., Wolf U., *Logicko-sémantická propedeutika*. Vimperk. Petr Rezek, 1997. (náročné)
5. Tichý P, *O čem mluvíte? Vybrané statě k logice a sémantice*. Praha: Filosofia, 1996. (náročné)
6. Pelegrin J. *Filosofie a jazyk*. Praha: Triton, 2003. (náročné, ale přístupné)
7. Sobotka. *Descartes a metafyzika*. in René Descartes *Uvahy o první filosofii*. Praha: Svoboda 1970, str. 7-22.
8. Kratochvíl Z. *Mýtus, filosofie, věda I. a II.* Praha: Jůza a Jůzová, 1993

Tento materiál vznikl v rámci projektu *Inovace studijního programu Pastorační a sociální práce ETF UK* (CZ.2.17/3.1.00/33279) spolufinancovaného z prostředků Evropského sociálního fondu, státního rozpočtu České republiky a rozpočtu hlavního města Prahy.

Evropský sociální fond – Operační program Praha Adaptability
Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti